

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W CZŁUCHOWIE ZA 2011 ROK**

Człuchów 2012 r.

WSTĘP

1. Struktura Organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	4
2. Pomoc społeczna i jej realizacja	6
3. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	14
4. Świadczenia rodzinne i ich realizacja	18
5. Fundusz alimentacyjny	22
6. Projekt „Promocja Integracji Społecznej na terenie miasta Człuchowa”	23
7. Sprawy administracyjne i gospodarcze.....	25
8. Nowe zadania.....	26
9. Zakończenie.....	27

WSTĘP

Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Miejskiej Człuchów. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Uchwały Rady Miasta Człuchów Nr VIII/57/95 z dnia 28 marca 1995 r. w sprawie powołania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie, Statutu zatwierzonego Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXI/159/2004 z dnia 22.09.2004 r., Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz aktów prawa miejscowego wydanych przez Radę Miejską, zarządzeń Burmistrza Miasta i Dyrektora Ośrodka. Ośrodek działa również na podstawie następujących ustaw:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami).
2. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zmianami).
3. Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zmianami).
4. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 233, poz. 1458 ze zmianami).
5. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zmianami).
6. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zmianami).
7. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zmianami).
8. Ustawy z dnia 12.03.2004 o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zmianami).
9. Ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259 ze zmianami).
10. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139 poz. 992 ze zmianami).
11. Ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 86, poz. 732 ze zmianami).
12. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zmianami).
13. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami).
14. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887).
15. Innych aktów prawnych dotyczących jego działalności.

W 2011 r. działalność MOPS w Człuchowie finansowana była:

1) ze środków budżetu miasta	1.794.695,76 zł
2) ze środków budżetu państwa	7.527.050,27 zł
3) ze środków Unii Europejskiej	516.088,43 zł

W 2011 r. Ośrodek dysponował budżetem w wys. 9.837.834,46 zł z czego:

- na pomoc społeczną wydatkowano kwotę	3.188.069,06 zł
- na świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę	6.133.676,97 zł
- na realizację projektu systemowego	516.088,43 zł

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Struktura zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Człuchowie w roku 2011:

1. Dział Pomocy Środowiskowej:
zatrudnienie obejmuje łącznie 9 pracowników w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 4 starszych specjalistów pracy socjalnej,
 - 2 specjalistów pracy socjalnej,
 - 1 pracownik socjalny,
 - 1 aspirant pracy socjalnej
2. Dział Usług Opiekuńczych:
zatrudnienie obejmowało łącznie 18 pracowników (15 et. I 3 um.-zlec.) w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 11 opiekunek,
 - 6 opiekunek specjalistycznych w tym:
2 pielęgniarki, pracownik socjalny, 3 pedagogów.
3. Dział Świadczeń Rodzinnych:
zatrudnienie obejmuje łącznie 4 pracowników w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 3 referentów ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.
4. Dział Pomocy Instytucjonalnej
zatrudnienie obejmowało łącznie 5 pracowników (2 et. i 3 um.-zl.) w tym:
 - opiekun (Noclegownia),
 - terapeuta zajęciowych (Klub „Nie jesteśmy sami”),
 - pedagog (Klub „Nie jesteśmy sami”),
 - psycholog (Klub „Nie jesteśmy sami”),
 - psychiatra (Klub „Nie jesteśmy sami”).

Ponadto:

 - opiekun/wolontariusz (Noclegownia),
 - osoba obsługująca Punkt przyjmowania i wydawania odzieży/wolontariusz,
 - osoby wspierające zajęcia w klubie - 2 osoby wolontariusze.
5. Dział Finansowo-Kadrowy
zatrudnienie obejmuje łącznie 7 pracowników (4,6 et. i 2 um.-zl.) w tym:
Sekcja finansowo-organizacyjna:
 - główna księgową,
 - starszy referent ekonomiczny,

- pracownik ds. księgowania (1/2 etatu),

Sekcja organizacyjno-kancelaryjna:

- pracownik kadr, kasy i sekretariatu (pozostała część etatu),

- informatyk,

- radca prawny (1/4 etatu),

- robotnik gospodarczy,

- obsługa bhp i ppoż.

6. Zatrudnienie podczas realizacji projektu systemowego:

- Koordynator projektu,

- 2 psychologów,

- 2 doradców zawodowych,

- prawnik,

- pracownik socjalny,

- asystent rodziny,

- osoba prowadząca festyn,

- specjalista ds. zamówień publicznych,

- 2 osoby prowadzące świetlicę dla dzieci i młodzieży,

- osoba prowadząca zajęcia z wizażu i stylizacji,

- osoba prowadząca klub wolontariusza (1/2),

- pracownik ds. obsługi księgowej projektu (1/2 etatu).

Dyrektor – 1 etat.

W celu realizacji zadań w 2011 r. Ośrodek zatrudniał łącznie **39,6 etatów i 18 umów zleceń** osób w tym:

- 35,6 etatów i 8 umów zleceń w MOPS,

- 4 etaty i 10 umów zleceń do realizacji projektu systemowego.

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku oraz osoby realizujące projekt to wyspecjalizowana kadra posiadająca wymagane kwalifikacje z zakresu pomocy społecznej:

40 osób posiada wykształcenie wyższe,

1 podnosi kwalifikacje na studiach wyższych.

W celu sprawnej realizacji zadań pracownicy Ośrodka biorą udział w szkoleniach i spotkaniach dotyczących pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, realizacji projektów oraz innych kwestii ważnych dla prawidłowego funkcjonowania Ośrodka.

W roku ubiegłym takich spotkań i szkoleń odbyło się 75.

II. POMOC SPOŁECZNA I JEJ REALIZACJA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W roku 2011 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie otrzymał i wydał w ramach zadań własnych i zleconych kwotę 3.188.069,06 zł

w tym:

ze środków własnych gminy	1.776.518,20 zł
ze środków budżetu państwa	1.411.550,86 zł

I. Świadczenia pieniężne pomocy społecznej:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie

1. Zasiłek stały.

Jest zadaniem własnym obligatoryjnym. Przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 477 zł lub osoby w rodzinie - 351 zł. Minimalna wysokość 30 zł, maksymalna 444 zł.

Z tej formy pomocy w roku 2011 skorzystało:

147 osób na łączną kwotę 453.240,56 zł (w tym: środki z budżetu państwa 362.592,45 i środki własne 90.648,11) – średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wyniosła 308 zł (10 m-cy).

2. Zasiłek okresowy.

Jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Przysługuje osobom i rodzinom ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Wysokość zasiłku ustala się do wysokości różnicy między faktycznym dochodem a kryterium dochodowym osoby lub rodziny z tym, że kwoty te w 2011 r. nie mogły być niższe niż:

- 50% różnicy w przypadku rodzin i osób samotnych.

W 2011 r. na pomoc w formie zasiłków okresowych wydatkowanych zostało łącznie 241.445,50 zł z czego kwota 238.560,33 zł to dotacja z budżetu państwa, natomiast pozostałe 2.885,17 zł stanowiły środki własne.

Zasiłki okresowe zostały wypłacone 239 osobom i rodzinom. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 202 zł, a czasokres jej przyznania to średnio 5 miesięcy.

3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Jest zadaniem własnym gminy. Przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej osób i rodzin spełniających kryterium dochodowe. W szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W 2011 r. zasiłki celowe zostały przyznane 259 osobom i rodzinom na łączną kwotę 154.465,79 zł, w tym 10 rodzinom przyznano specjalne zasiłki celowe na kwotę 3.550 zł. Średnio przyznaliśmy 4,47 zasiłki na rodzinę, średnia wysokość zasiłku celowego wyniosła 133 zł.

4. Zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie – w roku 2011 nie wpłynął żaden wniosek dot. przyznania tej formy pomocy.

5. Wypłata dodatkowych 100 zł dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w ramach realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – 130 osób x 100 zł x 2 m-ce = 26.000 zł.

II. Świadczenia niepieniężne – należą do nich:

- praca socjalna
- składki na ubezpieczenie zdrowotne
- składki na ubezpieczenie społeczne
- pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie
- sprawienie pogrzebu
- poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa
- schronienie
- posiłek
- niezbędne ubranie

- usługi opiekuńcze
- mieszkania chronione
- pobyt w domu pomocy społecznej
- ośrodki wsparcia

- **Praca socjalna.**

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Wykorzystuje się w niej właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka polega między innymi na:

- prowadzeniu kontraktów socjalnych,
- motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego,
- pomocy terapeutycznej - kierowaniu do Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zachęcaniu osób do uczestnictwa w różnych grupach samopomocowych,
- załatwianiu spraw życiowych klientów szczególnie niezaradnych życiowo,
- podejmowaniu działań dot. uzyskania alimentów (poradnictwo, pisanie pozwów),
- udzielaniu pomocy w uzyskaniu bezpłatnych porad z zakresu prawa, bezpłatnych konsultacji psychologicznych,
- udzielaniu poradnictwa i edukacji w kwestiach dotyczących spraw rodzinnych, wychowawczych, zdrowotnych,
- udzielanie pomocy w uzyskiwaniu środków finansowych i ich racjonalnym gospodarowaniu,
- udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, świadczeń wyjątkowych itp.,
- współpracy z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, zakładem karnym, grupami samopomocowymi, lekarzami, pielęgniarkami itp.,
- udzielaniu poradnictwa z zakresu przeciwdziałania bezdomności.

W 2011 r. udzieliliśmy pomocy w formie pracy socjalnej 554 rodzinom tj. 1.140 osobom.

3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Przysługują osobom objętym pomocą w formie zasiłków stałych i nieubezpieczonym z innego tytułu.

W roku 2011 opłacaliśmy składki zdrowotne za 147 osób na łączną kwotę 38.070,07 zł.

4. Składki na ubezpieczenie społeczne.

Są opłacane za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad ciężko chorym członkiem rodziny, jeżeli jej dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 526,50 zł) i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu lub rentowemu z innych tytułów bądź nie otrzymuje renty lub emerytury.

W roku 2011 nie złożono żadnego wniosku dot. tej formy pomocy.

5. Pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie.

Pomoc w formie rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia następuje przez udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę niepełnosprawnym.

W roku 2011 nie złożono żadnego wniosku dot. tej formy pomocy.

6. Sprawienie pogrzebu.

W roku 2011 pokryliśmy koszty sprawienia 1 pogrzebu na łączną kwotę 2.173 zł.

7. Poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących dysfunkcji. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę.

W 2011 roku nie podejmowaliśmy interwencji kryzysowej. Natomiast wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego udzielono 142 rodzinom.

7. Schronienie.

Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych jest zadaniem gminy o charakterze obowiązkowym. Zadanie to realizujemy poprzez udzielanie schronienia w Noclegowni naszego Ośrodka. Noclegownia zapewnia schronienie, jeden gorący posiłek dziennie oraz niezbędną odzież i środki czystości.

W 2011 roku przebywało w niej **17 osób** bezdomnych. Do Noclegowni przyjmowane są przede wszystkim osoby bezdomne z terenu miasta. W przypadku posiadania wolnych miejsc przyjmowane są również osoby bezdomne z innych miejscowości, pod warunkiem zwrotu pełnych kosztów pobytu. W miarę możliwości osoby bezdomne korzystają również z pomocy w formie pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego i terapeutycznego.

Utrzymanie Noclegowni w roku 2011 wyniosło **58.560,24 zł**. Dobowy koszt pobytu jednej osoby wynosił 12 zł – zgodnie z uchwałą XLI/307/2006 z dnia 19 października 2006 r.

W ramach działalności Noclegowni corocznie organizowana jest uroczysta wigilia Bożego Narodzenia oraz śniadanie wielkanocne. Zarówno wigilia jak i śniadanie wielkanocne organizowane są w dużej mierze dzięki pomocy naszych stałych darczyńców: Pana Zdzisława Staszków i Pana Jerzego Górnego.

8. Posiłek.

W 2011 r. realizowaliśmy Rządowy Program „Posiłek dla potrzebujących”. W ramach programu objęliśmy pomocą w formie dożywiania dzieci od 0 – 7 lat, dzieci i młodzież szkolną, osoby chore, niepełnosprawne i ubogie. Łącznie programem dożywiania objęliśmy 802 osoby, z czego:

1) świadczenie celowe rzeczowe na dożywianie otrzymało 237 rodzin na łączną kwotę 182.738 zł, średnio przyznaliśmy 5,2 świadczeń na rodzinę, średnia wartość świadczenia wyniosła 150 zł,

2) pomoc w formie obiadów:

- obiady w szkole podstawowej otrzymało 80 dzieci (58 uczniów i 22 dzieci do lat 7),

- obiady w gimnazjum otrzymało:

- 29 uczniów (11 gimnazjum, 18 ponadgimn.),

- 203 dorosłych,

na łączną kwotę 280.333,51 zł (44.596 posiłków).

Tak więc pomoc w formie dożywiania przyznana została w 2011 r. na łączną kwotę 463.071,51 zł (w tym z budżetu państwa 348.610 zł, natomiast 114.461,51 zł ze środków własnych).

9. Niezbędne ubranie.

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje poprzez:

- udzielenie pomocy finansowej w formie zasiłku celowego – w 2011 r. wypłaciliśmy 206 takich zasiłków na łączną kwotę 23.250zł (kwota ta została ujęta w pkt 3 –zasiłek celowy),

- przyznanie pomocy w formie odzieży używanej, która jest dostępna w punkcie przyjmowania i wydawania odzieży oraz sprzętu agd.

10. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W 2011 r. zarówno usługi opiekuńcze jak i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania w 56 środowiskach z czego 13 środowisk korzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych. Wszystkie osoby, którym przyznano usługi opiekuńcze są osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym. W większości są to osoby samotne lub samotnie gospodarujące i otrzymują one pomoc od 2 do 6 godzin dziennie. W zależności od posiadanych dochodów osoby te ponoszą częściową odpłatność za świadczone usługi. Szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, określała uchwała Rady Miasta Nr LXVIII/380/2010 z 9 listopada 2010 r. W 2011 r. odpłatność z tyt. usług opiekuńczych w wys. 76.021,73 zł oraz odpłatność za usługi specjalistyczne w wys. 12.860,77 zł - zostały przekazane do Urzędu Miejskiego. Na realizację usług opiekuńczych w roku 2011 wydaliśmy łącznie kwotę 530.097,48 zł (402.013,24 zł ze środków własnych gminy i 128.084,24 zł ze środków budżetu państwa)

11. Mieszkania chronione – nie posiadamy mieszkań chronionych.

12. Pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo

do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Od 2004 r. obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniac domów (70% swoich dochodów), małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana. Od 2011 r. rodzina wnosi opłatę w przypadku posiadania dochodów wyższych niż 1053 zł na osobę w rodzinie i 1.431 zł na osobę samotną. Kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 1053 zł na osobę w rodzinie i 1.431 zł w przypadku osoby samotnej. Tak więc w praktyce główny ciężar ponoszenia odpłatności spoczywa na gminie dlatego też, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wysokość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) – od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34% (wzrost z 27,6%).

W 2011 r. ponieśliśmy odpłatność za 7 osób w łącznej wysokości 150.694,16 zł.

14. Ośrodki wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi następujące ośrodki wsparcia:

1. Noclegownia dla osób bezdomnych.
2. Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Nie jesteśmy sami”.
3. Klub „Złota jesień”.
4. Punkt przyjmowania i wydawania odzieży i sprzętu agd.

Noclegownia. Powstała w 2001 r. i zapewnia schronienie dla 13 osób bezdomnych, z możliwością zwiększenia liczby miejsc w przypadku takiej potrzeby. Placówka jest czynna przez cały rok, codziennie od godziny 16⁰⁰ do 8⁰⁰. Osoby przebywające w noclegowni korzystały również z jednego gorącego posiłku dziennie, który otrzymują w ramach programu dożywianie, niezbędnej odzieży i środków czystości. Wszyscy objęci są pomocą pracownika socjalnego. Bezpośredni nadzór sprawuje opiekun zatrudniony przez Ośrodek oraz opiekun-wolontariusz. Koszt prowadzenia Noclegowni został wykazany w pkt 7 – schronienie.

Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Nie jesteśmy sami”.

Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi działa od września 2002 roku. Placówka znajduje się w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Klub w okresie pierwszych dwóch lat działalności otrzymał dotację z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, przyznawaną w ramach konkursu na budowanie sieci oparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Do czerwca 2004 roku Klub mieścił się w budynku Noclegowni MOPS następnie został przeniesiony do pomieszczeń znajdujących się w

piwnicy nowej siedziby Ośrodka. Głównym celem Klubu jest zredukowanie problemu alienacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkującymi na terenie naszego miasta. Członkami Klubu jest 26 osób z zaburzeniami psychicznymi, które posiadają znaczne lub umiarkowane stopnie niepełnosprawności. Na co dzień w jego zajęciach uczestniczy od 6 do 10 osób. Klub jest czynny codziennie od godziny 8⁰⁰ do 15⁰⁰. Opiekę nad członkami klubu sprawowali: terapeuta zajęciowy, pedagog, psycholog i psychiatra. Korzystamy również z pomocy wolontariuszy.

Koszt prowadzenia Klubu w 2011 r. wyniósł 72.549,06 zł (w tym środki z budżetu państwa 45.037,78 zł i środki własne 27.511,28 zł).

Klub „Złota jesień” i świetlica dla dzieci i młodzieży

W strukturze MOPS znajduje się Klub „Złotej Jesieni” niemniej w 2010 r. praktycznie nie funkcjonował z uwagi na brak chętnych. W związku z tym czyniliśmy starania zmierzające do znalezienia osoby, która zechciałaby zostać liderem klubu. Taką osobę znaleźliśmy i po wstępnych rozmowach ustaliliśmy, iż w nowym roku zajmie się ona rekrutacją uczestników. Utrzymywaliśmy też stały kontakt z klubami emerytów funkcjonującymi na terenie miasta. W ramach tych kontaktów oraz konieczności ponownego uruchomienia Klubu – zorganizowaliśmy Uroczysty Dzień Seniora.

Natomiast na ul. Słowackiego w ramach projektu „Promocja Integracji Społecznej na terenie miasta Człuchowa” przez cały 2011 r. prowadziliśmy świetlicę dla dzieci i młodzieży.

Na zorganizowanie Dnia Seniora dla blisko 200 osób wydaliśmy kwotę **3.000 zł** natomiast na utrzymanie świetlicy wydatkowaliśmy w 2011 r. łącznie kwotę **58.069,15 zł**.

Punkt Przyjmowania i Wydawania Odzieży oraz Sprzętu AGD.

Punkt Przyjmowania i Wydawania Odzieży i Sprzętu Gospodarstwa Domowego. Powstał w lipcu 2002 roku. W punkcie przyjmuje się od mieszkańców miasta, przedsiębiorców i innych osób, odzież używaną oraz artykuły gospodarstwa domowego: meble, pralki, lodówki, telewizory, wózki dziecięce, naczynia itd. Wszystkie te rzeczy są sortowane i następnie wydawane osobom, które znajdują się w ciężkiej sytuacji życiowej. Z tej formy pomocy mogą skorzystać wszystkie chętne osoby bez względu na posiadany dochód. Punkt mieści się w wydzielonym pomieszczeniu Noclegowni. Prowadzony jest przez wolontariusza, w poniedziałki, środy i piątki od 12⁰⁰ do 15⁰⁰. Koszt prowadzenia punktu w 2011 r. – opłata wynajmu **1.626,32 zł**.

III. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Od lat prowadzimy ścisłą współpracę z PCPR będącym, podobnie jak nasz Ośrodek, jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Dotyczy ona między innymi ustalania stopni niepełnosprawności i zaliczania do osób niepełnosprawnych, udzielania informacji o turnusach rehabilitacyjnych, warunkach otrzymania pomocy dla osób niepełnosprawnych ze środków PERON oraz świadczeniu pomocy dla dziecka i rodziny. Bardzo ważna jest dla nas możliwość korzystania z wszechstronnej pomocy kierownika PCPR. Przez cały rok otrzymujemy też nieodpłatnie pomoc w formie odzieży i żywności, która kierowana jest do Noclegowni i Klubu „Nie jesteśmy sami”.

Współpraca z Urzędem Miasta. Dotyczy pomocy merytorycznej oraz pomocy w załatwianiu różnych spraw naszych Klientów. Są to sprawy dotyczące przydziału mieszkań z zasobów gminy, załatwiania dodatków mieszkaniowych, kwestii związanych z podatkami, wyrobieniem dokumentów. Korzystamy również ze wsparcia w sprawach budowlano-remontowych oraz ochrony środowiska. Szczególnie ważna jest dla nas współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do której na bieżąco kierujemy wnioski o leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu oraz współdziałamy w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy. Dzięki współpracy z PUP posiadamy lepszy dostęp do informacji dotyczących organizowanych programów aktywizacji i szkoleń osób bezrobotnych oraz oferowanych miejsc pracy. Wymiernym efektem naszej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy jest porozumienie w sprawie: określenia zasad współpracy w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji, zawarte w dniu 9 kwietnia 2008 r.

Współpraca z Sądem Rejonowym. Dotyczy ona podejmowania działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej rodzin z problemami. Polegają one na informowaniu o niepokojących sytuacjach w rodzinach stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego funkcjonowania. Szczególnie ważna jest dla nas kwestia zaniedbań i przemocy w rodzinach z małoletnimi dziećmi. Ważnym elementem współpracy jest utrzymywanie bieżących kontaktów z kuratorami sądowymi.

Współpraca z Powiatową Komendą Policji. Polega na wzajemnym informowaniu się o środowiskach i miejscach stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa zarówno dla osób w nich przebywających jak i z najbliższego otoczenia. Podejmujemy interwencje podczas

których, pracownik socjalny wspólnie z dzielnicowym odwiedzają zagrożone środowiska w celu rozwiązywania występujących problemów. Działania te, mają na celu skuteczniejszą pomoc osobom i rodzinom, zapobieganie przemocy, pozwalają na lepszą diagnozę środowisk. Ponadto uzyskujemy informacje stanowiące podstawę do wstrzymania lub ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej. Prowadzimy też bardzo ścisłą współpracę w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Współpraca ze szkołami. Ze względu na pracę z rodziną niezbędne jest dla nas utrzymanie stałego kontaktu z pedagogami szkolnymi oraz dyrektorami szkół. Dzięki wzajemnej wymianie informacji możemy lepiej rozpoznać problemy rodzin korzystających z naszej pomocy. Nasza współpraca dotyczy również kwestii związanych z dożywianiem uczniów.

Współpraca z Pomorskim Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności jest płaszczyzną współpracy ponad dwudziestu organizacji pozarządowych oraz instytucji sektora publicznego w sferze problemu bezdomności. Podmioty zrzeszone w Pomorskim Forum współpracują na mocy Porozumienia o Współdziałaniu podpisanego 11 września 2001 roku, sygnowanego przez ówczesną sekretarz stanu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Joannę Staręgę-Piasek. Obecnie Forum reprezentowane jest przez Fundację Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest członkiem Pomorskiego Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności oraz Fundacji i w miarę możliwości uczestniczy w ich działaniach. **W ramach działalności Forum w roku ubiegłym w dniu 9 grudnia w godzinach popołudniowych i wieczornych pracownicy socjalni Ośrodka wraz z policją przeprowadzili badanie socjodemograficzne osób bezdomnych na terenie naszego miasta. Badanie polegało na odwiedzeniu wszystkich znanych miejsc niemieszkalnych, w których mogły przebywać osoby bezdomne oraz wypełnieniu ankiet dot. ich sytuacji życiowej. Badanie było także przeprowadzone na terenie ZOL, Szpitala i Noclegowni. Ważnym elementem badania było informowanie osób bezdomnych o możliwości uzyskania schronienia w Noclegowni. Podczas badania ustalono, że na terenie miasta w miejscach niemieszkalnych przebywało 5 osób bezdomnych (w tym 1 kobieta), w ZOL i Szpitalu – 15 osób natomiast w Noclegowni było 8 osób bezdomnych.**

Partnerstwo PCPR i Ośrodków Pomocy z terenu powiatu człuchowskiego. Umowa partnerska zawarta 16 listopada 2009 r. dot. wspólnego działania na rzecz podnoszenia jakości pracy PCPR i OPS działających na terenie powiatu. Cel partnerstwa realizowany jest poprzez: podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia klientów pomocy

społecznej, wymianę doświadczeń poprzez cykliczne spotkania partnerów, pozyskiwanie środków finansowych na realizację celów partnerstwa. Nawiązujemy współpracę z instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu i województwa, której celem jest zmniejszenie biurokracji związanej z załatwianiem spraw przez Klientów objętych pomocą społeczną oraz udzielanie im stosownej pomocy. Nawiązaliśmy bliskie kontakty z organizacjami pozarządowymi, z którymi wspólnie podejmujemy działania dot. pomocy osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialnej. Dzięki działalności porozumienia wypracowaliśmy model bliskiej współpracy nie tylko pomiędzy Ośrodkami Pomocy Społecznej ale też innymi instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu dzięki czemu bez zbędnych formalności jesteśmy w stanie załatwiać sprawy naszych Klientów. Porozumienie stanowi też platformę wymiany doświadczenia w zakresie obowiązujących przepisów ich interpretacji i stosowania. Wspólnie podejmujemy ważne dla nas tematy dot. naszej pracy i odpowiedzialności.

W ramach swojej działalności prowadzimy także współpracę z innymi instytucjami takimi jak: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Szpital, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, Poradnie Lekarskie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Urząd Skarbowy itp.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

1. Współpraca z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie od 2001 roku prowadzi współpracę z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta – Kołem Gdańskim. Efektem współdziałania było powołanie w październiku 2002 roku Człuchowskiego Koła Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta. Organizacja ta jest stowarzyszeniem, którego celem działania jest niesienie pomocy osobom bezdomnym i ubogim w duchu patrona, św. Brata Alberta. Koło prowadzi ścisłą współpracę z Ośrodkiem, która polega na: wspólnym prowadzeniu noclegowni, organizowaniu corocznej akcji „paczki świąteczne dla dzieci z rodzin najuboższych”, prowadzeniu Centrum Wolontariatu oraz łaźni i pralni dla osób bezdomnych. Organizujemy też obchody Uroczystego Dnia Wolontariusza oraz Spotkania Wigilijne na rynku Człuchowa. Współpraca z kołem człuchowskim jest dla MOPS bardzo ważna ponieważ koło posiada prawo ubiegania się o granty przeznaczone dla organizacji pozarządowych ze środków finansowych Wojewody i Ministerstwa Polityki Społecznej w ramach programu Bezdomność. Pozyskane przez Koło środki przeznaczone są na wsparcie działalności Noclegowni (prowadzenie terapii osób bezdomnych), prowadzenie

łaźni i pralni dla bezdomnych pozostających poza noclegownią, działalność centrum wolontariatu oraz inną działalność skierowaną na pomoc osobom bezdomnym i ubogim. W wyniku zbiórki pieniężnej przeprowadzonej w listopadzie i grudniu ubiegłego roku koło zebrało łącznie **6.470 zł**, za które przygotowano paczki świąteczne dla **200** dzieci z rodzin najuboższych.

- **Współpraca ze Stowarzyszeniem „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”.**

Dzięki tej współpracy mamy możliwość korzystania z bezpłatnych szkoleń. Bardzo istotnym efektem współpracy ze Stowarzyszeniem „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” jest uruchomienie z punktu poradnictwa obywatelskiego dofinansowanego przez Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Każdy mieszkaniec naszego miasta mógł skorzystać z bezpłatnej i poufnej porady obywatelskiej. Punkt był czynny w każdy czwartek od 16⁰⁰ do 18⁰⁰ w budynku Noclegowni MOPS na ul. Średniej 14.

- **Współpraca z Zarządem Rejonowym PCK w Człuchowie.**

Prowadzimy również współpracę z PCK w zakresie dystrybucji żywności z Unijnego Programu PAED. Żywność ta jest przywożona i wydawana przez członków i wolontariuszy Zarządu Rejonowego PCK, a korzystają z niej osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej zakwalifikowane do tej pomocy przez pracowników socjalnych naszego ośrodka.

Z uwagi na problemy wewnętrzne PCK, które w 2011 r. nie podpisało umowy na rozpowszechnianie żywności z Unijnego Programu PAED - z pomocy tego rodzaju można było korzystać jedynie na początku roku. Do tej formy pomocy zakwalifikowaliśmy 378 osób.

IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

Z dniem 1 maja 2004 r. wszedł w życie nowy system świadczeń rodzinnych. Określają go przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Budżet przeznaczony na realizację świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych oraz funduszu alimentacyjnego w 2010 r. wyniósł **6.133.676,97 zł**

Świadczenia rodzinne przysługują rodzinie, w której dochód netto na osobę nie przekracza 504 zł lub 583 zł na osobę, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Bez względu na kryterium dochodowe przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze, do których należą zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,

1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Przysługują na: dziecko do ukończenia 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia jeżeli kontynuuje naukę w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek rodzinny przysługiwał:

- w wys. 68 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- 91 zł na dziecko powyżej 5 lat do ukończenia lat 18
- 98 zł na każde dziecko powyżej 18 roku życia.

W 2011 r. z zasiłków rodzinnych korzystało 536 rodzin w związku z czym zrealizowaliśmy 11.330 świadczeń na kwotę 970.986 zł (średnio miesięcznie wypłacaliśmy 944 zasiłki rodzinne).

Dodatki do zasiłków rodzinnych.

Osobom posiadającym prawo do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,

- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

1) dodatki z tytułu urodzenia dziecka:

Przysługuje opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jednorazowo, obecnie w wys. 1.000 zł.

W 2011 r. wypłaciliśmy 36 dodatków z tytułu urodzenia dziecka na łączną kwotę 36.000 zł.

2) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

Dodatek ten przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką. Dodatek przyznawany jest na okres 24, 36 lub 72 miesięcy jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym, w wysokości 400 zł miesięcznie.

W 2011 r. wypłaciliśmy je 38 rodzinom, co stanowiło 471 świadczeń na kwotę 182.474,30 zł.

3) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

W roku ubiegłym nie wypłacaliśmy w/w dodatków.

4) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka:

Przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ: drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznan. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli jej rodzice nie żyją. Wysokość dodatku to 170 zł na dziecko nie więcej niż 340 na wszystkie dzieci. Kwotę dodatku zwiększa się w przypadku niepełnosprawności dziecka o 80 zł, nie więcej jednak niż 160 zł na wszystkie dzieci. **W roku ubiegłym przyznaliśmy dodatki w ilości 554 świadczeń na kwotę 101.300 zł.**

5) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu w wysokości 80 złotych miesięcznie na trzecie i na następne dzieci otrzymujące zasiłek rodzinny.

W 2011 r. wypłaciliśmy 1.551 dodatków na łączną kwotę 124.000 zł.

6) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:

Dodatek ten otrzymuje matka lub ojciec, opiekun faktyczny lub opiekun prawny, a także osoba ucząca się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do lat 16, jeżeli posiada orzeczenie o niepełnosprawności oraz od 16 do 24 lat, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje miesięcznie w wys. 60 zł na dziecko do 5 roku życia i 80 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 lat.

W 2011 r. dodatki te wypłaciliśmy w ilości 2.507 świadczeń na kwotę 189.300 zł.

7) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego.

W roku ubiegłym przyznaliśmy 704 dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na kwotę 70.400 zł.

8) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:

W związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania w wys. 90 zł na dziecko. W związku z dojazdem dziecka do szkoły przysługuje dodatek w wysokości 50 zł. Dodatek ten wypłaca się w okresie nauki w szkole.

W roku ubiegłym dodatki wypłaciliśmy w ilości 230 świadczeń na kwotę 15.020 zł.

2. Świadczenia opiekuńcze.

1) zasiłek pielęgnacyjny:

Przyznaje się go w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia, jeżeli posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia jeśli posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Wysokość zasiłku wynosi 153 zł miesięcznie. Zasiłek przysługuje bez względu na dochód.

W 2011 r. wypłaciliśmy 17.272 zasiłki pielęgnacyjne na kwotę 2.642.616 zł.

2) świadczenia pielęgnacyjne:

Świadczenie pielęgnacyjne przyznaje się matce, ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu, lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobom legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2011 r. wynosiła 520 zł.

W 2011 r. świadczenia pielęgnacyjne wypłaciliśmy w ilości 1.375 świadczeń na łączną kwotę 700.425 zł.

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, niezależnie od uprawnień do dodatku z tytułu urodzenia się dziecka oraz dochodu rodziny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1.000 zł na dziecko.

W roku ubiegłym wypłaciliśmy 125 jednorazowych zapomóg z tyt. urodzenia dziecka na kwotę 125.000 zł.

MOPS ma również obowiązek opłacać składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne. W 2011 r. z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne wydatkowaliśmy kwotę 129.486,46 zł (961 świadczeń), natomiast na składki zdrowotne wydaliśmy 26.488,80 zł (566 świadczeń).

V. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Obecna ustawa zastąpiła zaliczkę alimentacyjną świadczeniami z funduszu alimentacyjnego. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej (tj. osoba uprawniona do alimentów od rodzica, jeżeli ich egzekucja okazała się bezskuteczna) do ukończenia 18 lat lub 25 w przypadku kontynuowania nauki, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości zasądzonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

I tak w roku ubiegłym świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 120 rodzinom na łączną kwotę 624.984,97 zł.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami, na zasadach określonych w ustawie.

I tak:

- 20% kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela,
- 20% kwot należności stanowi dochód własny gminy dłużnika,
- pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Uzyskane przez organ właściwy dłużnika oraz przez organ właściwy wierzyciela dochody, przeznacza się w szczególności na pokrycie kosztów podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w roku ubiegłym wyniosły 106.679,75 z czego: dochody budżetu państwa 68.123,97 zł, dochody przekazane innym gminom 3.763,11 zł, dochody naszej gminy 34.792,67 zł.

VI. REALIZACJA PROJEKTU „PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ NA TERENIE MIASTA CZŁUCHOWA”.

Projekt ten realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie. Kwota przyznana na realizację: **661.577,58 zł** wydatkowana **516.088.43 zł**

Cel główny projektu: zwiększenie szans na zatrudnienie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenie ich statusu zawodowego i społecznego poprzez przygotowanie ich do powrotu na rynek pracy.

W ramach projektu prowadzone były działania dla:

1. Osób, które podpisały kontakty socjalne i porozumienia aktywności lokalnej:

- warsztaty psychologiczne podczas których uczestnicy podnieśli swoje kompetencje dotyczące komunikacji, radzenia sobie ze stresem, pozytywnego myślenia, poznawania siebie,
- szkolenie z zakresu aktywnego poszukiwania pracy podczas których uczestnicy nauczyli się m.in. tworzyć list motywacyjny i CV, robić bilans dorobku zawodowego,
- trening kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i gospodarowania budżetem domowym,
- kurs prawa jazdy kat. B
- zajęcia z wizażu i stylizacji z elementami autoprezentacji,
- poradnictwo specjalistyczne i konsultacje: prawnik i psycholog,
- Klub Wolontariusza – podpisano 18 umów z wolontariuszami, którzy nieodpłatnie świadczyli pracę na rzecz: , MOPS, Ośrodka Sportu i Rekreacji, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Miejskiego Domu Kultury, ZOL, Hospicjum,
- organizacja wsparcia i aktywizacji rodzin – asystent rodziny,
- kurs komputerowy,
- kurs wykańczania wnętrz w budownictwie,
- kurs gastronomiczny,
- kurs sprzedawcy,
- kurs języka angielskiego i niemieckiego.

2. Mieszkańców Człuchowa:

- festyn integracyjny – w dniu 17 czerwca 2011 r. został organizowany festyn dla uczestników projektu i osób z ich otoczenia: członków rodzin, sąsiadów, przyjaciół, mieszkańców ulicy i dzielnicy oraz osób należących do tych samych kategorii społecznych. Jednym z celów festynów było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, i szeroko pojęta integracja uczestników projektu i mieszkańców miasta poprzez inspirowanie ich do udziału w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym. Istotnym celem była także integracja instytucji i organizacji działających na polu aktywizacji społecznej i współuczestniczących w organizacji i prowadzeniu imprez. Odbyły się też takie działania jak: gry, zabawy, konkursy, poczęstunek dla mieszkańców. Ważnym elementem festynu były targi pracy.

VII. SPRAWY ADMINISTRACYJNE I GOSPODARCZE.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie dysponuje następującymi obiektami:

- budynek administracyjno-biurowy o powierzchni 304 m²
- budynek noclegowni o powierzchni 133 m²
- budynek świetlicy ul. Słowackiego o powierzchni ok.110 m²

W roku 2011 przeprowadzono następujące prace remontowe:

- dzięki szkoleniu „wykańczanie wnętrz w budownictwie” realizowanym przez nasz Ośrodek w ramach projektu „Promocja Integracji Społecznej na terenie miasta Człuchowa” oraz wsparciu w postaci polbruku i materiałów do jego położenia przyznanych nam przez Burmistrza Człuchowa – pod świetlicą na ul. Słowackiego został położony polbruk w ilości ok. 150 m kw,
- również dzięki w/w szkoleniu wyremontowano pomieszczenie do wydawania posiłków na stołówce w Gimnazjum Nr 1.

W trakcie roku zakupiono niezbędne wyposażenie biur oraz oprogramowanie i sprzęt komputerowy.

VIII. NOWE ZADANIA w 2011 r.

1. Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego Zarządzeniem Burmistrza Miasta Człuchowa z dnia 21 marca 2011 r. Zgodnie z art. 9a pkt 9 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

2. Dodatkowym zadaniem w 2011 r. była przeprowadzane przez nasz Ośrodek wspólnie z Caritas zbiórka żywności dla osób ubogich. Zbiórka odbywała się w dniach 9 i 10 grudnia 2011 r. w godzinach od 10,00 do 19,00 w sklepach: Biedronka na os. Sikorskiego, Biedronka na ul. Jerzego z Dąbrowy, Centrum Handlowe „Grzesiak”. W akcji tej brali udział wszyscy pracownicy MOPS oraz wolontariusze. Łącznie zebrano żywność o wartości **5.477,50 zł**, z której przygotowano 146 paczek żywnościowych. Paczki zostały rozdane najbardziej potrzebującym osobom korzystającym z pomocy MOPS.

3. Nowe projekty. W 2011 r. napisaliśmy i złożyliśmy dwa projekty konkursowe:
- „Razem możemy więcej” – złożony 30.09.2011 r. w ramach działania 7.3. POKL. Projekt został zaakceptowany i uzyskał dofinansowanie w kwocie 40.073,85 zł. Realizacja 01.02.2012 r. do 30.06.2012 r.,
- „Pracownik samorządowy aktywny i zdrowy” – złożony 03.11.2011 r. w ramach działania 9.5. POKL. Termin realizacji 01.03.2012 r. – 31.12.2012 r. Budżet 49.944,89 zł. Projekt nie uzyskał dofinansowania.

4. W ramach środków pozyskanych z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w okresie od stycznia do września 2011 r. realizowaliśmy program: „Przeciwdziałanie problemom alkoholowym na terenie miasta Człuchowa”. W ramach programu, wspólnie z Policją oraz MKRPA zorganizowano i poprowadzono 9 spotkań z mieszkańcami Człuchowa. Tematyka spotkań dotyczyła zagadnień związanych z uzależnieniem od alkoholu – co robić, gdzie szukać pomocy, jak możemy przeciwdziałać tym problemom. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 249 osób.

ZAKOŃCZENIE

Na dzień 31 grudnia 2011 r. w Człuchowie zamieszkiwało łącznie (zameldowanych na stałe 14.313 osób i czasowo 476 osób) 14.789 mieszkańców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie w 2011 r. udzielił wsparcia:

- w ramach pomocy społecznej 554 rodzinom, w których żyło 1.140 osób. wsparcie systemem pomocy społecznej objęło 7,7 % mieszkańców Człuchowa,
- w ramach świadczeń rodzinnych wsparcie otrzymało 1.850 rodzin, w których żyło 6.250 osób. Wsparcie systemem świadczeń rodzinnych objęło 42,12% mieszkańców Człuchowa.

Na realizację wszystkich zadań wydatkowano łącznie **9.837.834,46 zł**

z czego **1.794.695,76 zł** ze środków własnych gminy.

Zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

I. Nadal jednym z najbardziej narastających problemów jest konieczność zapewnienia całodobowej opieki osobom, które z różnych przyczyn takiej opieki wymagają. Poniżej przedstawiam wydatki związane z ponoszeniem odpłatności za pobyt w Domach Pomocy Społecznej:

- w roku 2005 był to koszt 12.830,17 zł (2osoby),
- w roku 2006 był to koszt 32.331 zł (2osoby),
- w roku 2007 był to koszt 51.934,74 zł (4 osoby)
- w roku 2008 był to koszt 71.935,96 zł (5 osób),
- w roku 2009 był to koszt 93.031,29 zł (6 osób),
- w roku 2010 był to koszt 107.167,74 zł (5 osób),
- w roku 2011 był to koszt 150.694,16 zł (7osób).

Z rozeznania pracowników socjalnych wynika, że w najbliższych latach będzie wzrastało zapotrzebowanie na tę formę pomocy. Należy podkreślić, że w związku z rosnącymi kosztami żywności i mediów co rok wzrasta odpłatność za DPS, która ustalana jest na podstawie faktycznych kosztów utrzymania i prowadzenia domu.

Obecnie pełna miesięczna odpłatność za pobyt w DPS kształtuje się w granicach 2.600-3.000 zł. Nadmieniam, że skierowanie w domu pomocy społecznej jest tą formą pomocy, po którą sięgamy dopiero w ostateczności.

Zgodnie z obecnym stanem prawnym rozwiązaniem tego problemu mogłoby być:

- rozszerzenie oferty pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o mieszkania chronione. Zgodnie z art.53 ustawy o pomocy społecznej – osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy – może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym,
- utworzenie i prowadzenie Dziennego Domu Pomocy, który może stanowić ciekawą alternatywę dla DPS. Jest to środek wsparcia dziennego, w którym jednak mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu. Przeznaczony jest dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Dzienny Dom Pomocy, obok pomocy w formie usług opiekuńczych, powinien zapewnić również jeden posiłek dziennie oraz niezbędną opiekę lekarską,
- dobrym rozwiązaniem byłoby też utworzenie nowego lub powiększenie istniejącego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przez Starostwo Powiatowe.

II. Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy. Z uwagi na fakt, że osoby, które są członkami naszego klubu „Nie jesteśmy sami” to osoby z zaburzeniami psychicznymi niepełnosprawne w stopniu znacznym lub umiarkowanym – podobnie jak w przypadku osób, które korzystają ze wsparcia Środowiskowych Domów Samopomocy, zasadne byłoby utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy na bazie istniejącego Klubu „Nie jesteśmy sami” z uwagi na potrzeby korzystających z klubu osób oraz możliwość uzyskiwania na ten cel środków z budżetu państwa. Środowiskowy Dom Samopomocy to placówka wsparcia dziennego, przeznaczona dla osób z zaburzeniami psychicznymi, która prowadzi działania zmierzające do usamodzielniania tych osób, poprawy ich funkcjonowania oraz ich integracji społecznej. Środowiskowy Dom Samopomocy jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, finansowanym ze środków budżetu państwa.

Nadmieniam, że środki z budżetu państwa nie zaspakajają w całości potrzeb takiej placówki stąd, przy podejmowaniu decyzji o utworzeniu ŚDS, należy uwzględnić konieczność dofinansowania tego zadania ze środków własnych gminy.

III. Realizacja nowych zadań powodująca zapotrzebowanie na dodatkowe środki finansowe:

1. Zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z art. 9 a ust. 9 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych.

2. Kolejnym z zadań jest realizacja art.12a w/w ustawy – w szczególności chodzi tu o uprawnienia pracowników socjalnych do odebrania dziecka z rodziny w sytuacji zagrożenia jego życia lub zdrowia. Obecny stan prawny pozwala na podejmowanie takich działań jedynie podczas wykonywania obowiązków służbowych tj. w godzinach pracy MOPS. Zgodnie z pojawiającymi się interpretacjami – aby nowe rozwiązania przynosiły efekt w postaci skuteczniejszej ochrony dzieci, potrzebne są dyżury pracowników socjalnych. Takie dyżury wymagają jednak odpowiedniego uregulowania w umowie o pracę i tym samym wiążą się z dodatkowymi kosztami wynikającymi ze zwiększenia wynagrodzeń pracowników. Na dzień dzisiejszy w przypadku interwencji w innych godzinach niż godziny pracy MOPS działania, w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, będzie podejmować tylko policja.

3. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (ustawa weszła w życie w styczniu 2012 r.) – nałożyła na gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie to polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (m.in. pomoc asystenta rodziny, możliwość korzystania z placówek wsparcia dziennego, rodziny wspierające, pomoc

psychologiczna, pedagogiczna). Ustawa nałożyła również na gminy obowiązek ponoszenia odpłatności za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub pieczy zastępczej.

